

ypperlig Dyrkning af Lodder med Hus og Jord, og her vil man give Hjælp til Etablering til ypperlige Folk, som ønske at komme i Besiddelse af Hus og Jord. — Og jeg skal ligeledes minde det ærede Medlem om, at man allerede paa Udskiftningsforordningens Tid i 1781 var inde paa, at Staten kunde træde hjælpende til ved den Slags Samfundsopgaver, idet der er udtalt i Forordningen af 1781, at „Vi allernaadigst have bestemt et vist Fond, som skal udbetales til Hjælp til slige Udstykninger“. Det forekommer mig ogsaa, at dette er ret analogt med den Maade, hvorpaa jeg her har tænkt mig at hjælpe til at fremme en Samfundsopgave, som man erkender for nyttig. Jeg skal selvfølgelig i øvrigt ganske henstille til det høje Ting, hvorvidt det vil gaa ind paa den Tanke, som jeg her har udkastet. — Naar det ærede Medlem sagde, at jeg nu havde udkastet den, fordi jeg nu stod paa en anden Plads end tidligere, og jeg i det hele taget havde udtalt mig ganske anderledes end i Fjor, saa kan jeg ikke forlange, at det ærede Medlem skal huske nøjagtig, hvad jeg sagde i Fjor, men da jeg selv i Gaar Aftes har gennemlæst, hvad jeg sagde i Fjor, kan jeg forsikre det ærede Medlem om, at mine Udtalelser her ikke ere forskellige fra, hvad jeg sagde i Fjor. Kun udtalte jeg ganske vist ikke den Tanke, som jeg her har fremsat, at man paa de aarlige Finanslove kunde bevilge et vist Beløb, men da jeg har udtalt det i Kommissionen, saa vil det ærede Medlem altsaa se, at det heller ikke er, fordi jeg nu staar paa en anden Plads, at jeg nu fremkommer med denne Tanke, og i hvert Tilfælde vilde det være en daarlig Taktik som Medlem af et Parti straks at komme med alle sine Mæglingsforslag, forinden man kommer til virkelig Forhandling. Jeg tror derfor, at det ærede Medlem har Uret i at sige, at mit Standpunkt er undergaaet væsentlige Forandringer lige over for dette Lovforslag fra i Fjor til i Aar.

Oct. Hansen: Det var ikke nogen Bebrejdelse, jeg rettede mod den højtærede Minister, det var snarere en Ros, hvis det er tilladt et menigt Medlem at rose ham. Jeg mener netop, at det er meget smukt af den højtærede Minister nu at søge at gøre det til sin Opgave at faa de to Ting til at blive enige her om denne Lov. — Jeg husker temmelig nøje, hvad den højtærede Minister sagde fra en anden Plads i Fjor. Jeg har ganske vist ikke læst hans

Tale igennem i Aar, men jeg tror ganske sikkert at kunne sige, at den Aand, hvori han nu taler, er ganske forskellig fra den i Fjor. Han gik ud fra i Fjor, at det vil være en let Sag for saadan en Landarbejder, Bondekarl, at skaffe disse 800—1,000 Kr., det vil den højtærede Minister vistnok kunne erindre. I Aar mener han, det er ikke saa let for en saadan honnet Bondekarl at skaffe disse Penge, nu skal han hjælpes paa Finansloven. Ja, jeg skal med Fornøjelse stemme paa Finansloven for en saadan Post, men jeg advarer imod, at man faar det frem, thi jeg tror, at det vil give Anledning til Dissens. Og jeg tror, at den Sammenligning, den højtærede Minister drog med disse Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder, ikke passer rigtig godt, thi det, der her er Tale om, vilde naturligvis blive langt større Beløb. Hvis det skulde ækvivalere den Tiendedel, der her kom til at mangle, vilde det blive noget ganske anderledes betydeligt end disse Præmier for ypperlig Dyrkning af Huslodder. Nej, lad os tage Skridtet helt ud. Mener man virkelig, at man ikke paadrager Staten nogen Risiko, som man ikke kan forsvare, ved at række Bondestanden, de unge Arbejdere, en Hjælp, som svarer til en Tiendedel af Laaneværdien af disse Ejendomme, saa lad os gøre det. Og lad os saa være sikre paa, at der anvendes saamænd af Statens Midler Penge i Massevis, i Tusindvis, hvoraf man slet ikke faar noget tilbage, ligefrem som Naadesekretariat, som jeg sagde før, til at fremme dit og til at fremme dat. Og det er heldigvis det, man for saa vidt har Staten til, at den skal støtte alle smukke Opgaver, som ikke kunne bæres frem af det private Initiativ. Lad os forsone os med den Tanke, at det ere Ofre, som Staten bringer, netop for at opnaa et Formaal, vi alle ere enige om, er smukt og godt, og som har stor baade social og politisk Betydning. Der skal jo dog naturligvis laanes ud over det, som man i Almindelighed vil kalde Laaneværdien. Det gælder sandelig ogsaa om de $\frac{8}{10}$. Der er ikke nogen erfaren Laangiver, nogen Kreditforening, der laaner $\frac{8}{10}$ af Laaneværdien, naar man regner Besætning og Inventarium med. I Princippet er det saa lige galt, enten man gaar til $\frac{9}{10}$ eller $\frac{8}{10}$. Hvis den ærede Minister vil staa som den, der skal varetage Statens Tarv, og ikke laane mere ud, end man har god Sikkerhed for, kan der ikke laanes mere ud end $\frac{1}{2}$ eller $\frac{2}{3}$. Kan han gaa til $\frac{9}{10}$, kan han ogsaa gaa til $\frac{9}{10}$. Spørgsmaalet er simpelt hen: Hvor meget vil man risikere